

REDACTIA

Deák Ferencz-utca nr. 20

ABONAMENTUL

Pe un an .. 20 cor.

Pe jumătate an .. 10 "

Pe 1 lună .. 2 "

Nu se de Duminică pe an 4

coroane.

Pentru România și America

10 coroane.

Pentru România și străinătate

numeri de zi pe an 40 franci.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA

Deák Ferencz-utca nr. 20

INSERȚIUNILE

de un șir garmond: prima dată 14 bani; a doua oară 12 bani; a treia oară 8 bani de fiecare publicație.

Manuscripte nu se înapoiază.

Telefon oraș și comitat 502

Contingentul militar.

(*) E aproape sigur: coaliția va trebui să înghită și acest hap amar. Va trebui să voteze adică sporirea contingentului militar.

»N. Freie Presse«, ziar de regulă bine informat, spune că ministrul comun de război va cere sporirea contingentului cu 21.000 soldați. Cât s'a cerut și sub guvernul lui Széll. Atunci kossuthiștii au făcut însă obstrucție, au provocat astfel căderea a trei guverne ș'au declarat că la nici un caz nu-i mai votează »Neamțului« cătane.

Acum Andrassy, Széll și chiar Apponyi, nu vor putea să țină alt limbajiu, ci dacă au aflat că era necesar nainte cu patru ani sporirea contingentului militar, cu atât mai necesar o să li-se pară azi.

Kossuth vrea ce zice Andrassy ori Apponyi, așa că greutăți nu se vor ivi. Dacă ministrul comun de război va cere, guvernul coaliției se va executa. Cel mult dacă vor lărma — Zoltanii. Pe aceștia nu-i mai ia însă nimeni în serios.

Adevărat că organul lui Apponyi, Budapesta, face pe dificilul. (Seriile în numărul dela 29 Dec.)

»Nu știm până la ce punct este adevărată știrea. Dar e posibil ca ministrul într'adevăr să aibă intenția asta. A cere, în fine, se poate cere sporirea contingentului militar. Ba poate fi caz, când trebuie cerut sporirea contingentului. E treaba corpurilor legiuitoare însă dacă votează sporirea. Camera maghiară, dacă i-se propune sporirea, va cumpeni-o și potrivit

punctului său de vedere cunoscut, **desigur va și vota dacă pentru jertfa adusă se va vedea recompensată prin realizarea de pretenții naționale.**

Fără acestea, zice, zadarnic li s'ar cere ceva deputaților maghiari.

Nu mai încapă îndoială: leul Ugron va fi cel dintâi și balaurul Barabás al doilea, care va vota sporirea contingentului, în schimbul a unei cât de mici »pretenziuni militare«. Fie măcar numai ciucuri naționali la jandarmerie, ori inscripție maghiară pe frontispiciul vre-unei magazii. Dar să fie de aruncat praf în ochii proștilor, cari au crezut că fără comandă ungurească în oștirea comună nu se mai votează nimic.

Tot așa, nu ne îndoim că se va fi găsit rețeta de a ne știrbi și pe noi, naționalitățile. Poate că Andrassy va fi primit ori va primi de aci încolo autorizarea să desființeze legea de naționalități, să pornească în-contra noastră o goană în stil mare, ca pe vremea Memorandului..

Ori reforma electorală are să fie o parodie numai de fapt și nu mai tunde până la fondurile ei de naționalități de român.

Câte blăstămături se pot întâmpla în politică?!

Deocamdată »N. Fr. Presse« scrie:

»Ministrul comun de război va motiva cererea curat numai din punct de vedere militar, fără să cerceteze ori să atingă condițiunile prealabile politice și naționale. Chestia politică se va decide între Coroană și guvernul maghiar.

Desigur. De cât să se știe: guvernul acesta nu are încrederea naționalităților din țară, ci represintă numai puterea kossuthismului. M. Sa va cumpeni, și de trei ori se va întreba: oare e bine să lase situația în stăpânirea kossuthiștilor? Acum, că fac parte dintr'un guvern provisoriu, de tranziție, și kossuthiștii vor să facă din țara întreagă un pašalic kossuthist. Dar când s'ar întări și guvernul lor ar lua un caracter de permanență, ce ar fi atunci? Și acum ministrul Dr. Derschatta vede deja primejdul dualismului deoare-ce negocierile pentru încheierea tranșacției s'au poticnit... Când austriacii vor avea de a face numai cu Kossuth, nici vorbă: destrămarea se va declara oficios.

Abandonând naționalitățile și lăsând pe oligarhi să-și facă în dragă voie mendrele, Viena își slăbește propria-i poziție.

Și nu știm dacă pentru sporirea a câte-va mii de puști, face să se amărască milioane de inimi!

Se pune, mai presus de toate întrebarea: vrea M. Sa să schimbe actuala formă a monarhiei? Dacă kossuthiștii asta vor, și nu pot să realizeze, dar cât mai grabnic.

»Magyarorszag« dela 30 Dec. publică din partea lui Holló un articol în care pretinde imperios întâi de toate despărțirea armatei în două. Cu partea din Ungaria a armatei, Austria să n'aibă nici o legătură, ci singur legislația ungară, fără nici un amestec al Vienei, să dispună de armata recrutată pe teritoriul patriei noastre... Fără a se regula chestia în felul acesta, kossuthiștii să nu încheie tranșacție!

FOIȚĂ ORIGINALĂ A »TRIBUNEI«.

CORBEIU.

PARTEA I.

Narațiune de Ioan Slavici.

IX. Tihamér.

(Uruare)

Domnul Tihamér Erdei, agent al unei societăți de asigurare din America și corespondent al mai multor ziare, unele din Pesta, altele din Viena, era nu numai la Belgrad, ci și la Cluj, la Sibiu și pe mai departe om cunoscut și persoană importantă. El purta totdeauna nădragi cu găitane și cisme cu pinteni, își răsucea mustașa, mânca slănină pipărată, deși era secretar al comunității israelite, se făcuse prieten cu toți protopopii din valea Murășului, juca cărți cu baronii și cu grozii, se bătea în duel, era de zile mari pofțit la masa fișpanului și avea, când se ducea la Pesta, intrare pe la toate ministerele. Toate aceste-l ajutau apoi să pună la cale treburi pentru alții grele și să mijlocească cu izbândă în afaceri încurcate — ceea-ce îi da puțința de a trăi bine, un lucru, la care un om ca dânsul trebuia să țină.

Deși obicinuit a intra în fel de fel de daraveri și a-și face de lucru cu fel de fel de oameni, el a fost foarte surprins când s'a pomenit în biroul lui cu dl Vasilie Corbeiu, pe care-l cunoștea foarte bine, dar îl știa om ce n'are nevoie de mijlocitori.

»Te miri!? — îi zise Corbeiu în nemțește. Uite, am ajuns și eu să-ți fac o rugămintă.

Tihamér avea obiceiul de a vorbi cu fiecare în limba lui.

»Mă cam mir, — răspuns dar în românește, — dar cu atât mai mult am să mă bucur, dacă voi putea să-ți fiu folositor.

»Multe poate, când vrea, cel ce le știe toate ca dta, — grăi Corbeiu, — ear ceea-ce am să te rog e lucru puțin. Ași vrea, — adaugă schimbând tonul, — să cumpăr cambii de ale vărului meu Ghiurca: ai ori poți să-mi procuri?«

Tihamér rămase cât-va timp cu ochii țintă 'n pământ.

»De ce vrei să cumperi?« — ar fi voit să-l întrebe, dar de geaba l'ar fi întrebat când n'avea nici o asigurare, că-i va spune adevărul. Ii și era destul să știe, că Ghiurca are o sesiune și jumătate de pământ, ear Corbeiu e dintre cei ce cumpără ceea-ce cade prin apropiere. Lucrul de căpetenie îi era, ce iese pentru dânsul.

»N'am, — răspunse el zimbând. Cu oameni ca dânsul eu nu mă pot încurca. Ași putea însă să aflu, la cine ai putea să găsești.

»Nu, — întimpină Corbeiu. Eu le cumpăr dela dta, și puțin îmi pasă, dela cine le iei.

Asta-i mai convenia lui Tihamér.

»Să fie și așa, — zise el. Cât vrei să cumperi?«

»Toate câte se pot aduna până mâne pela două-spre-zece, — răspunse Corbeiu.

»Și dac'ar fi să sfie scumpe?« — întrebă Tihamér.

»Scumpe, ieftine, le cumpăr, — răspunse Corbeiu hotărît. Nu mă 'ndoiesc însă, că ori-și-cine

umblă să scape de ele, căci el are și opt mil de florini hipotecă și puțin o să rămâie pentru ceilalți creditori. Eu îți dau nouă-zeci la sută, și treaba dtale e, cu cât le ei.

»Mă tem, că n'o să pot găsi cu prețul acesta, — întimpină Tihamér voind să stoarcă mai mult.

»Câte se vor putea, — întimpină Corbeiu, care-și dedea seamă, că va câștiga destul adunându-le toate cu prețul acesta.

Lucrul era pus la cale atât de bine, încât Corbeiu, n'a mai avut nevoie să mai aștepte până »mâne« și încă Luni seara a putut, întors acasă, să-i scrie lui Ghiurca:

»Vere Gheorghe,

»Chiar acum mă 'ntorsei dela Bălgrad, unde am răușit să cumpăr cele un-spre-zece cambii ale tale cu o scădere de zece la sută. Treci, Te rog, mâne dimineață pela mine, ca să vedem, ce facem cu ele. Eu cred, că cel mai cu minte lucru e să-mi dai pentru toate un singur cambiu, ca să-l girez și să plec chiar mâne la Sibiu și să-mi iau dela bancă banii.

»Te aștept mâne dimineață.

Vasilie.

Primind scrisorica aceasta scurtă și lămurită, Ghiurca o citi și ear o citi făcându-se din ce în ce mai galbăn la față.

Nu mai încăpea îndoială, că vărul-său i-a făcut un bine cumpărând cambiile cu scădere de zece la sută și că ear alt bine vrea să-i facă dându-

Cum ar »regula« apoi legislația maghiară celelalte chestii, după ce ar fi stăpână pe armată, nu e greu de închipuit.

Se va vedea dacă pentru 21.000 recruți noi se va jertfi unitatea armatei comune!

România și Viena contra ungarilor. Sub acest titlu ziarele maghiare comentează foarte viu vizita pe care dl. M. Cantacuzino, primar al capitalei României, dimpreună cu mulți consilieri comunali, o face primarului Vienei. Presa maghiară vede în asta o demonstrație contra ungarilor. De fapt este un act de curtuosie și o probă de bună prietenie între Dr. Lueger și România... Ceea-ce ne bucură, ori cât s'ar supăra onorabilii patrioți șovinisti, cari ar voi ca toate să meargă în lume după gustul lor.

Congregația Hunedoarei a ținut alaltăeri ședință extraordinară, în care dr. Ajtay, deputat din partidul constituțional, a vorbit în contra formațiunii unui nou partid comitatens, pentru că asta nu ar fi de cât un partid deghizat al lui Tisza.

Luând cuvântul fostul fișpan Mara, președintele noului partid, a susținut necesitatea noului partid motivând că *actuala majoritate la alegeri a pactat cu românii*. Dr. Bontescu l'a dat însă gata, făcându-l de râs și demascându-l cu întreruperea: »Ei, ei, dar oare n'ai vrut să pactezi și Dta cu noi!?«...

Foștii tiszaiști au rămas ca opăriți.

Dela grănițerii din Bistrița-Năsăud. Noul președinte al fondurilor grănițerești a fost ales cunoscutul avocat și naționalist dr. Dumitru Ciuta.

Alegerea dela Verbó, se știe, s'a terminat cu învingerea lui Rudnyánszky contra naționalistului slovac dr. Markovits. Aderenții acestuia au petiționat alegerea, arătând ticăloșiile fără seamăn ce s'au săvârșit. Curia n'a aflat însă dovedite lucrurile și a osândit pe petiționari la su-

girul; nu însă ca să-i facă bine, ci ca să-l ție legat i-le făcea aceste, și e greu să te știi legat. Nu era însă chip să scape de umilire.

Ii era rușine, strîngea pumnii, scrâșna din dinți, înjura în gândul lui, dar și-a 'nghîțit năcazul, s'a dus, a subseris, ba i-a mai și mulțumit vărului său pentru-că l'a scăpat, așa zicea el, din strâmtorare.

»Să știi, că asta am și voit-o, — răspunse Corbeiu. — Să te văd acum de aci 'nainte! — Dar, — urmă apoi schimbând vorba, — eu trebuie, precum vezi, să plec și am să-ți fac o rugămintă. Măne o să sosească la Plopiș oamenii, pe care i-am învoit la seceriș. Le-am lăsat vătavilor vorbă, cum au să-i împartă, unde au să 'nceapă și ce au să facă până la întorcerea mea. Ca să nu fie vre-o neorînduială, Te rog să le dai și tu mână de ajutor«.

»Cum nu!? — foarte bucuros! — răspunse Ghiurca turburat. — Să fii liniștit: o să meargă toate ca și când ai fi însu-ți de față«.

(Va urma.)

portarea cheltuielilor, cari fac: 10.000 coroane avocatului Tetléni, care a apărat alegerea, și 2000 avocatului care a atacat-o.

Ceea-ce însemnează că... dar, ce să mai lungim vorba? Cifrele vorbesc ele îndestul!

Consistor plenar s'a ținut azi sub președinția P. S. Sale dlui episcop Ioan I. Pap, De față au fost archimandritul A. Hamsea, protosincelul R. Ciorogariu, referentul G. Popovici, protopopii V. Beleş. Cornel Lazar, M. Lucuța, preoții D. Muscan, Tr. Magier, M. Fabrițiu, C. Ursuț, mirenii P. Truța, Russu Șirianu, Aurel Petrovici, G. Purcariu, G. Serb, A. Călnicean, Iosif Moldovan, dr. G. Ciuhandu.

S'au publicat înainte de toate conclusele congresului național bisericesc.

Dintre recurenții la postul de protopop al Boroșineului a fost numit actualul protopop al Butenilor, dl Ioan Giorgia.

Fără eu conducerea administrativă a protopiatului remas astfel vacant, a fost însărcinat tot dl Giorgia.

S'a decis de asemeni ca să se ia măsuri pentru alegerea unui protopop în Buteni.

Demonstrație contra lui Tisza. Se știe, că la ultima adunare a congregațiunii comitatului Bihorului, contele Tisza l-a frecat rău pe actualul fișpan Glatz, fost liberal, și la votare l-a majorizat.

Ca să întărească situația fișpanului lor, ori cel puțin să-l năngăie pentru eșecul suferit, deputații kossuthiști au strâns de prin cercuri vre-o 400 aderenți și s'au dus alaltăieri să facă ovațiuni lui Glatz, iar în direct și prin vorbiri să demonstreze în contra lui Tisza.

Intre cei cu gură mare era și Korda, deputatul (ales de românii slabi) Cechii.

Dsa fusese înainte președinte al liberalilor din acel cerc. Acum e mai 48-ist de cât — Kossuth.

După-cum bate vântul.

Din asemeni »aderenți convinși« e compus partidul lui Kossuth.

Din România.

Omagii. Președintele »Sindicatului Ziariștilor« a prezentat eri M. Sale Reginei, felicitările membrilor presei cu prilejul aniversării nașterii Augustei noastre Suverane, care împlinește 63 ani.

Se știe că Sindicatul este pus sub înaltul patronaj al Majestății Sale.

Congresul internațional al petrolului. D-nii C. Alimănișteanu, prof. Mrazec și dr. Edeleanu, delegații ministrului de domenii pentru organizarea celui de al treilea congres internațional al petrolului, au întocmit programul general al acestui congres pe care l-au și înaintat petroliștilor, și altor persoane cari au legături cu industria petroliferă.

Dispozițiunile mai principale sunt următoarele: Congresul se va ține la București, în prima

jumătate a lunii Septembrie 1907 și va dura 7 zile. Înainte și după congres vor avea loc două excursiuni importante, în regiunile petrolifere, putând lua parte la fiecare din ele câte 60 membri.

În timpul congresului se va organiza și o mică expozițiune de lucrări științifice și tehnice, pentru a arăta progresele realizate la noi de industria petroliferă.

Conferența și comunicările vor trebui comunicate biroului până la 1 Mai 1907 iar textele depuse până la 1 Iulie 1907.

Asupra programului vom mai reveni.

Un document dela 1575. Academia Română a trimis următoarea scrisoare:

Domnului G. Popescu, răzaș din Călinești (Vâlcea).

Cu deosebită bucurie a primit Academia hrisovul pe care l-ai dat aici unde se adună și se păstrează cu sfințenie toate rămășițele rămase din străbuni.

Documentul pe care l-ai lăsat la noi a fost scris pe piele de oae (pergament) în limba slavonească veche care pe atunci era limba bisericească și a cărței și a scrisului, la 4 Decemb. 1575 (dela facerea lumii 7086). El a fost dat Alexandru Vodă, fiul lui Mircea Vodă, fiul lui Mihnea Vodă, prin el se întărește lui Călin, Vlad Badea, Călinești și Radul stăpânirea peste moșia Călinești.

Mare bine a-ți face Dvoastră moșnenii, urmașii neamurilor vechi ale țării să aduceți la Academie toate vechile urice cari v'au rămas dela strămoși, căci aici să păstriază bine și nu se strică și apoi pot fi celite că să lămurască trecutul neamului nostru românesc. Domnia-ta ai făcut un bun început și pentru aceea îți trimitem cele mai călduroase mulțumiri ale Academiei și te rugăm să îndemni și pe alții să facă tot așa, căci la vreme de trebuință noi vom da de pe acele urice copii și traduceri care să poată sta înaintea judecăților, căci să știți că numai cu asemenea copii se poate sta în judecată. Făcând ast-fel veți face un mare bine.

Fii sănătoși și Domnul să aducă îndestulare și veselie în casele domniei voastre.

Secretar general, D. Sturdza

A sosit timpul!

Tuturor ne este cunoscută tactica de politică urmată de guvernul actual, pe care un bărbat de al nostru îl asemănă cu scheletul animalelor antediluviene, care ne revoacă în memorie cu totul alte condițiuni de existențe climatice, geologice și cosmice...

Precum guvernul actual, chiar așa și guvernele antecesore au păstrat aceleași idei, când e vorba de chestia maghiarizării.

Dovadă ne-a fost în trecut proiectul lui Berzeviczi, o dovadă și mai eclatantă ne e în prezent procedura dlui ministru Apponyi, care nu a voit să retragă proiectele de maghiarizare aduse deja de fostul ministru Lukács, încă în epoca drabantilor cum zic șovinistii.

După-cum vedem sistemul de maghiarizare sub guvernul de tulipan a prins rădăcini.

Efectuarea reformei de maghiarizare ar fi similitudine cu contopirea elementului românesc în cel maghiar.

Apunerea — cu timpul — pe veci a acelu-

La boala «VÂNĂ de AUR», diabetă și intestine indispensabil pentru leuze și copii în fașe. Tot omul iubitor de curățenie indispensabil trebuie să întrebuințeze medicamentul «ZERO», căci prin el dobândești o dispoziție plăcută și folositoare.

Impiedecă ori-ce infecție și zgăriere.

ZÉRO

La întrebuințare e mai ieftin decât hârtia. Or unde se poate căpăta.

„ZERO“ e fabricament de vată, brevetat BUDAPEST VII. — Strada ROZSA 45.

Telefon 87-52.

Telefon 87-52

popor față de care noi avem de a îndeplini niște »Datorii vechi« cum zice Vlahuță, dacă voim, ca să înceteze »Cântarea pătimirii noastre« (Ooga).

Se impune această datorie apostolilor mici, cari s'au nizuți și cu puteri încordate lucră și azi în ogorul spinos de a educa și instruiă poporul nostru atât de neștiutor de carte, analfabet, cu deosebire în com. Bihorului, unde nu-i mirare pentru că în cele mai multe școli confesionale gr. cat. limba de propunere e cea maghiară, iar la toate acestea forurile chemate spre examinare fac tăcerea peștelui.

Învățătorii lăsați în grija sorții fac tot posibilul de a-și ușura sarcina vieții — care e atât de grea învățătorilor în ziua de azi — suplicând după ajutoare de stat, ba știu un caz recent că învățătorul e plătit respective ajutat de fondul unei societăți evreești din Pesta, și de aici lumea iute poate ajunge la concluzia, că în ce limbă propune respectivul învățător.

Iar acei, cari își știu ținta chemării sunt atât de disconsiderați, nerăsplătiți...

- >Tristă răsplătire celor ce-și jefesc<
- >Viața și odichna gintei ce iubesc<.

Ca membru și eu al clasei învățătoarești voiu aminti ceva despre chestiunea stării noastre de azi.

Să fim numai sinceri—fără nici o imparțialitate. Munca învățătorului e una dintre cele mai grele, mai sublimă dintre toate prestațiunile claselor diferite fiindcă ea e cea mai decizătoare în dezvoltarea culturală, socială, etnică și industrială a poporului nostru.

Iată ce zice un filozof despre aceasta:

>Nimenea nu aduce mai mare folos statului și poporului decât accia, cari instruiază tinerimea<.

În schimb suntem îndreptățiți în toată puterea cuvântului de a ne cere răsplata meritată, căci după vorbele sfetei Scripturi: »Vrednic este servitorul de plata sa<.

Iată de ce s'au luat hotăriri la ținerea unui congres învățătoresc.

Ridicând starea materială a învățătorului de acum, se va ridica națiunea românească în viitor și atunci nu se va mai putea căl și plânge marele fabulist al nostru »Cichindeal gură de aur« (Eminescu așa-l numește) când exclamă în una dintre multele sale fabule:

«Mintea! Mărită națiune românească! Când te vei lumina cu învățăturile... mai aleasă națiune n'ar fi pe pământ înaintea ta!».

Anșeu.

Augustin Maior.
inv. rom.

Răspuns.

La cele publicate de noi în nrul 223 al ziarului nostru, sub titlu »O întrebare«, din Sebeșul-săsesc primim următoarele:

D-nii Ioan Dregan, notar public, dr. Ioan Elekes, medic și Ioan Santeiu, tutor orfanal, toți din Sebeșul-săsesc, nu s'au scuzat cu nimic pentru ținuta lor neromânească cu ocaziunea alegerii de deputat dietal, nici n'au dat semne de căință și îndreptare.

Motivele, cari au dat ansă clubului din Sebeș a scoate din valoare concluzul său dela 9 Mai 1906 sunt următoarele:

Numiții domni au privit concluzul din chestiune, ca atac și vătămare personală și ducând afacerea pe teren personal au căutat să se răz-bune asupra persoanelor prin arătări nedemne, la străinii de neamul nostru și prin amenințări ridicole, că vor scoate: d. e. din direcțiunea »Sebeșanei« pe aceia, cari au cutezat să ia o astfel de hotărîre; ziceau: »pénz beszél és kutya ugat«.

În urmarea acestora, unii din club, slabi de în-ger, punând interesul personal și material mai presus de toate au început să facă în ascuns curte dlor numiți și încetul pe încetul s'a apropiat, au dat mâna, au călcat în picioare concluzul propriu și au rupt astfel solidaritatea și între așa numiții — din răutate — naționaliști.

Începutul cochetărilor și apropierii l'a făcut un »mare naționalist« din Sebeș. Pe ceilalți ortaci să-i spuie naționalistul. Ce a mai urmat, refac. Pen-

truca să se pună capăt intrigilor și săcăturilor personale, și pentruca neînțelegerile și disarmonia între inteligența de aici să nu iee un avânt prea acut și mai vârtos ca nu cumva orbiți de ură personală să uităm de datorița de acțiune comună în problemele sociale și naționale, ce ne așteaptă în viitor, clubul a aflat de bine să ridice concluzul numit din valoare. Atât răspund la întrebare.

Țin să mai amintesc: În afacerea aceasta a avut ținută deamă, consecuența vrednică de urmat P. O. D. protopop Sergiu Medean. D-sa a știut să subordineze interesele personale și materiale interesului cauzei și binelui comun. Exemplu. A repășit din direcțiunea institutului »Sebeșana«.

Clubul, adevărat inteligența din Sebeș, ca totalitate, n'a avut atâta tărie morală să readucă pe cale bună pe cei rătăciți, să sperăm că populațiunea română din Sebeș și jur atât de conștientă de datorițele sale naționale, încât a fost pusă ca exemplu tuturor românilor din patria noastră, va ști să arate fiecăruia locul de competență și ingerință în toate afacerile noastre românești, după cuviință. A băiut ora și trebuie să se facă lumină.

Sebeșul-săsesc, 29/XII 1906.

Lache.

Din străinătate.

Un ziar italian despre conflictul greco-român. Ziarul italian »Tribuna« din Roma, în numărul său de Joi, publică rezumatul unei broșuri apărute în limba franceză în care se dovedește că în conflictul româno-grecesc dreptatea nu e de partea Greciei.

>ribuna« luând apărarea românilor, relevă, că autorul broșurei demonstrează cu probe nediscutabile reaua credință a Greciei.

Crimele denunțate de guvernul român și cari au fost comise de greci, sunt toate adevărate.

>Tribuna« făcând comentarii despre publicarea acestei broșuri, zice că bandele grecești nu vor face Greciei nici un serviciu, iar așa zisa mare idee a elenismului se arată într'o stare completă de faliment.

Lupta dintre stat și biserică în Franca. Roma 30 Dec. Foile franceze sunt informate, că papa va vinde toate bijuteriile donate lui și antecesorilor lui, la diferite prilejuri și din banii aceștia va întinde mână de ajutor preoților din Franța, cari în urnia luptei ce se va da între stat și biserică, au rămas fără nici un venit.

Informația aceasta însă, după-cum se vestește acum din Roma nu poate avea bază reală și e fără nici un temei, căci din juvaiericalele papei, ce s'ar putea schimba în bani, s'ar ajutură numai o parte neînsemnată dintre preoți. Papa se ocupă nu numai cu ideea, că oare nu s'ar putea pune dare pe autoritățile bisericești pentru ajutorarea clerului din Franța. Asupra acestei chestiuni însă cardinalii nu s'au pronunțat încă.

Discursul dlui Briand. Paris. Senatul a discutat proiectul dlui Briand cu privire la exercițiul cultului.

Ministrul cultelor declară că guvernul, având cu dânsul țara, nu își pierde sângele rece cu nici o ocaziune.

Legea a rămas perfect liberală, ierarhia ecleziastică nu este cătuși de puțin violată și ca dovadă este că preoți și episcopi catolici influenți judecău legea acceptabilă. Este, a zis dl Briand, un grad de supunere care seamănă cu aservirea.

La aceste cuvinte un senator întrerupe. Se produce zgomot, întrerupătorul este chemat la ordine.

Continuând ministrul spune, că primește numeroase vizite de episcopi și arhiepiscop și că numai din ordinul papei ei nu se pot supune legii. Guvernul a dat bisericii tot ce îi era cu putință dar refuză persecuțiunile, îi oferă libertatea pe care biserica o refuză ca cea mai mare dușmană. Biserica voește ca guvernul să-i sacrifice demnitatea sa, aceasta nu o va face însă niciodată. (Aplauze pe băncile din stânga). Ministrul spune că proiectul actual dă catolicilor dreptul comun ce fusese reclamat de papă dar guvernul nu poate admite o ierarhie catolică implicând drepturi speciale controlate de puterea exterioară.

Ministrul declară, că nu va trată cu Roma, căci papalitatea monarhică și republica democratică nu se vor putea înțelege. Negocierile ar fi de altminterlea superflue.

Dl Briand terminând a cerut Senatului să voteze proiectul care va sili biserica la legalitate și va sili pe papă să cedeze dacă ar vrea să continue să reziste pentru organizarea cultului privat, pe care catolicii francezi nu-l vor admite nici odată. (Îndoită salvă de aplauze, Ministrul este viu felicitat. Afișarea discursului este votat cu 183 voturi contra 86. Discuțiunea e închisă.

Mare catastrofă în Anglia. Din cauza unei furtuni mari și a unor răpezi enorme s'a întâmplat o catastrofă foarte mare pe linia lui Nord-Briti-sh-Railway, lângă stația Eliod-Junction, în apropiere de orașul Arborad, distanță de o milă și jumătate.

Toate liniile telefonice și telegrafice au fost stricate din cauza furtunei.

Știrea a sosit la Londra astă-noapte foarte târziu.

Victimele sunt 16 morți și 40 răniți.

Catastrofa s'a întâmplat astfel:

Trenul expres care a plecat din Edimburg, a ajuns la stația Arborad, însă din cauza zăpezii și a furtunei n'a putut înainta spre Nord.

La o șosea unde zăpada era de peste 15 metri, trenul a stat. Conducătorul a hotărît să se reîntoarcă spre Sud.

Din Arborad, în acest timp pleacă un alt tren, tot spre sud. Acest al doilea tren a trebuit să stea lângă Eliod-Junction, ca să primească semnale cum că linia e liberă.

Semnalele însă se stricaseră din cauza furtunei, așa că trenul n'a primit nici o înștiințare și a fost silit să stea.

În acest timp a sosit trenul expres care se întorcea din Edimburg cu o viteză de 30 mile.

Acest tren nu observă pe cel care era înaintea lui și s'a urcat peste dânsul vagoanele dela urmă ale trenului erau pline de pasageri. Din fericire însă aceste vagoane din capăt ale trenului s'au rupt din partea cealaltă, ceace nu se observase nici de personalul trenului.

În timpul nopții s'au cules 16 morți.

Conducătorul trenului expres, un mașinist bătrân a murit și el în dureri grave. Fochistul a căzut sub locomotivă de unde n'a putut fi scos decât târziu. A murit și el.

În orașul Arborad vestea catastrofei a sosit târziu.

Toți medicii au alergat la locul catastrofei.

Vestea catastrofei a produs la Edimburg o consternare grozavă.

Stările din Rusia. Lipsca, 30 Dec. Din Petersburg se vestește ziarului. »Neueste Nachrichten« că budgetul Rusiei pe anul 1907 va arăta un deficit enorm de mare. Guvernul n'a putut să-și îplinească făgăduiala, ca să poată lua un împrumut din țară, căci băncile mai toate au hârtii de valoare, ce nu se pot înstrăina. Guvernul nu mai așa poate să iasă din încurcătură dacă va lua un împrumut din țări străine de un miliard de ruble, ce e în stare să-l primească și pe lângă condițiile cele mai grele. Guvernul deja e în pertractări cu statele Anglia și Franca.

Lodz, 30 Dec. Toate fabricile sunt închise, de oare-ce muncitorii din fabrica Posnansky n'au primit condițiile de împăciuire. În urma acestei refuz venit din partea muncitorilor fabricile au trebuit închise, iar 40.000 de muncitori au rămas fără pâine.

Societatea „Petru Maior“.

— Raport special al «Tribunei». —

(Urmare).

3. **Averea Societății.** În anul 1904/5 averea societății a crescut dela 14235.47 cor., la 14620.99 coroane deci un spor de 385.52 cor.

Aceste 14620.99 coroane sunt împărțite în următoarele fonduri:

a) **Fondul permanent** cu 13479 coroane plătește în:

I Efecte:

1. 2 lozuri »Tisza«	à 320 cor.	640 cor.
2. Una acție Timimișana	à 200 »	200 »
3. » » Concordia	à 100 »	100 »
4. Două » Sentinela	à 100 »	200 »
5. » » »Ceres«	à 10 »	20 »
		<hr/> 1160 cor.

II Depuneri:

1. La Ardeleana libel	à 4880 cor.	224.05 cor.
2. » » »	à 163 »	10848.70 »
3. » » »Făgețana«	à 1756 »	1096.25 »
4. Taxe de membri fondatori:		

Dela dl **Alexandru Mocsonyi Dunăreana rata**
II—150—cor.

Starea fondului permanent în 30 Sept. 1905	134.79 cor.
Starea fondului permanent în 30 Sept. 1904	13114.31 »
Crescământ	<hr/> 363.69 cor.

b) **Fondul disponibil** cu 1135.77

cor. cari se află în:

1. Depuneri ceque	50.77 cor.
2. La Ardeleana libel 276	10.62 »
3. În efecte (Almanacul societății)	500.— »
4. 96 % din venitele societății	531.62 »
5. Saldo cassei	42.76 »
	<hr/> 1125.77 cor.

c) **Fondul de un ban** cu 622 cor.

În 1904/5 n'a crescut cu nimic.

Averea societății e deci:

1. În fond permanent	13.479.— cor.
2. » » disponibil	1.135.77 »
3. » » de un ban	6.22 »
	<hr/> 14.620.99 cor.

Mișcarea fondului disponibil a fost de 1886 cor. și anume:

Mișcarea fondului disponibil în anul 1904/5.

Nr. c. Intrate

1. Taxe de membri ordinari	544.— cor.
2. » » » extraordinari	16.— »
3. S'au vindut 155 exemplare din Ist. Românilor de P. Maior	172.— »
4. Ajutoare	412.24 cor.
5. La ședința festivă ținută în 10 Dec. 1904 venit curat	101.60 »
6. După 4 cupoane »Tisza«	16.— »
7. Ridicați dela ceque	614.40 cor.
8. Saldo din anul trecut	9.31 »

Eșite

1. Chirie și pector	887.— cor.
2. Personalul de serviciu	188.— »
3. Reparea și curățirea mobilelor și a locuinții	37.90 »
4. Cheltueli economice	208.92 »
5. » secretariale	42.— »
6. » cu orchestra	65.— »
7. Abonament și porto	75.87 »
8. S'au cumpărat cărți în valoare de	22.52 »
9. S'au cupărat cărți pentru prețul de	33.80 »
10. Transportul mobilărilor la mutare	67.16 »
11. Tipărituri	140.— »

12. S'au transpus la fondul permanent (Ardeleana libel 163)	6.47 »
13. Pentru noua acțiune dela »Sentinela«	2.38 »
14. Diverse	66.32 »
15. Bani rămași în casă	42.76 »
Total	<hr/> 1880.10 cor.

Binefăcătorii societății au fost: dl Alex. Mocsonyi de Foen 25 cor., «Albina», cu un ajutor de 200 cor., «Bihoreana», 20 cor., «Crișana», 50 cor., «Lipovana», 20 cor., «Lugoșana», 40 cor., Steaua 10 cor., Stipendiștii fundațiunii Gozdu 12.24 cor., «Timișana» 30 cor., «Vlădeasa», 20 cor.

La sfârșitul anului 1905/6 averea societății a fost de 14.746 coroane, deci față de 14.620.99 cor., ai anului 1904/5 un spor de 115.38 cor., aceasta e însă numai la aparență, căci sporul adevărat e de 985.98 cor. ceea-ce se explică prin faptul că 1) Losurile «Tisea» le-au evaluat numai cu 400 cor., care e valoarea nominală, față de 640 cor., ale anului 1904/5 2) Acțiunile Ceres neavând nici o valoare s'au șters din activele societății, păstrându-se acțiunile pentru orice eventualitate 3) La starea fondului disponibil am luat numai sumele existente, nu și cele fictive n'am luat în socoteală cele 5000 cor., ce ar rezulta din Almanahul Societății cum s'a luat în 1904/5, căci acelea nu se pot vinde cu prețul indicat, 4) 100 cor., ce trecuse la fondul permanent în 1904/5 ca taxă de membru fondator dela dl Alexandru Mocsonyi jun., au fost trecute la anul 1905/6, cum de fapt e introdus în protocoalele de casă. Reasumând starea adevărată a averii Societății pe anul 1904/5 e cu 240+20+500+100=860, opt-sute-sese-zeci de cor., mai mică, decât cum e arătată în bilanțul de mai sus. Starea averii Societății e deci pentru anul 1904/5 de 14620.99 cor. — 860 cor. = 13760.99 ceea-ce față de 14746 cor., face un spor de **985.38.** (Va urma).

„O lămurire“

pentru magnificența sa dl A. Marienescu

de Nicolae Ivan, as. cons.

Dacă aș fi și eu stăpânit de patimă, de care dureri se vede stăpânit venerabilul academician A. Marienescu — de bună seamă, că aș putea să fiu mai aspru în răspunsul meu și asprimea ar fi justificată câtă vreme Magn. Sa s'a năpustit asupra mea din bun senin, nu ca să delature ce se vor fi făcut la zidirea catedralei, căci acele nu se mai pot, ci ca să mă prezenteze pe mine altcum, decum sunt și decum am fost toată viața mea.

Făcându-mi seamă cu poziția mea și ținând cont de susceptibilitatea Magnificenței Sale, de data aceasta imi voi impune rezerva, ce stă bine oamenilor cu poziție și înaintați în vârstă.

Înainte de toate spune Magnif. Sa, că eu aș fi primit 600 coroane ca referent pentru zidirea catedralei. — Acuza e cât se poate de gravă, dar se vede, că a fost rău informat de oare-care blăstămat — pentru că eu am contribuit din sărăcia mea la colecta catedralei cu 500 cor. — dar de luat pentru referata catedralei nu am luat nici un filer.

Munca pusă de mine la zidirea catedralei nu se poate resplăti în bani!

Pentru că să te convingi, Magnifice, las să urmeze aici actul konzistorial, prin care mi-s'a vo-

tat fără să cer și fără să fi participat la ședință, la propunerea I. P. S. Sale dlui arhiepiscop, după aproape 10 ani de serviciu împliniți la Konzistor o remunerațiune de 600 coroane. Pentru ce? Vorbească deocamdată acest act, iar archiva konzistorială va vorbi de altă dată — dacă va fi dreptate în lume.

3249/906. Epitr.

Prea Onorate Domnule Asesor!

Din considerare, că T. D-Ta în decurs de mai mulți ani, pe lângă multele agende ale resortului D-tale, ai mai avut și referada distribuirii ajutoarelor din fundațiunea »Andronic«, apoi ai mai dezvoltat o rodnică activitate și la regularea și încasarea sidoxiei și altor resurse ale fondului general archidiecezan; acest Konzistor, pe lângă exprimarea recunoștinței, Ți mai votează și o remunerațiune de 600 coroane, din economiile fondului general archidiecezan, pe care o vei primi dela cassa konzistorială, pe lângă cuitanța Țimbrată.

Sibiū, din ședința Konzistorului archidiecezan, ca senat epitropesc, ținută la 27 Martie 1906.

Dr. George Proca, m. p.
secretar.

Ioanu, m. p.
archiepiscop.

Pentru conformitate cu originalul:

Sibiū, 13 Decembrie 1906.

Dr. George Proca,
secretar konzistorial.

De știam, că intriganții se vor folosi de o remunerație, ce s'a dat unui om muncitor, o respingeam, cum am respins propunerea, ce mi-s'a făcut să rămân și după alegerea mea de asesor în senatul bisericesc ca controlor și să iau remunerație. Am servit un an gratuit și am lăsat să ocupe altul postul și suma de 1600 cor. a rămas la fond pentru acel an. Iată lăcomia mea!

În afacerea clopotelor acuza dlui Marienescu este absolut fără nici un temei. Inginerul încredințat cu conducerea lucrărilor a prezentat un proiect pentru procurarea clopotelor, ținând seamă și de capabilitatea turnurilor de a suportă greutatea!

Am cerut din propria mea inițiativă opinia profesorilor G. Dima și D. Cunțan cu privire la armonie și la mărime; pentru că știam, că bărbații aceștia sunt mai competenți ca mine, ca să judece, cum au să fie clopotele — ca să corăspundă scopului mai bine. Opiniunea d-lor, dată în scris, mă dispenzează, de a reflecta la cele scrise de dl Marienescu.

ad. 2864/904 Epitr.

Opiniune.

Din punct de vedere harmonic, combinațiunea ultimă A. C. E. și E. este admisibilă și acceptabilă.

Sibiū, 13/26 Martie 1904.

D. Cunțan m. p.

Opiniune.

Având în vedere că cel mai mare clopot posibil este tenor e, propun ca clopotele celelalte să fie tenor g, h și alt e; prin urmare acordul e moll.

Prin combinațiunea aceasta clopotul al 2-lea și al 3-lea vine ceva mai mari ca în prima combinațiune, iar al 4-lea clopot rămâne neschimbat.

Sibiū, 13/26 Martie 1904.

G. Dima m. p.

Pentru conformitate cu originalul:

Sibiū, 13 Dec. 1906.

Dr. George Proca,
secretar.

Pe baza aceasta s'a publicat Concursul după mărimea stabilită în conțelegere cu domni Dima, Cunțan și arhitectul Konzistorial și concursul l-a statorit și publicat Konzistorul, nu eu și dacă la vărsare în clopot va fi eșit din turnătoare cu

HACKENDRE arhitect cu diplomă și măestru zidar.

Cancelarie specială: Arad, strada Kápolna nr. 4.

vr'un kilogram mai mare ori mai mic, aceasta numai cine n'a făcut astfel de comande, n'o știe. Altcum toate procurările pentru Catedrală s'au făcut numai după ce s'a ascultat opiniunea esperților și a juriului de experți, și de se vor fi făcut greșeli, responsabilitatea nu o port eu, nici chiar Conzistorul, ci experții, a căror opiniune bună, rea trebuie să o respecteți, căci altcum la lucrări monumentale laicii pot face greșeli și mai păgubitoare și mai mari. Patru ani de-arândul s'a lucră la catedrală, 4 ani am fost zi de zi în jurul bisericii, dar atunci nu a venit dl Marienescu cu sfatul D-sale, nu l-am văzut nici stropit de var și de praf, nici să deie în scris la Conzistor vr'o jalbă, că se face rău, ce se face și după ce s'a terminat totul, a venit — asmuțat de alții, ca să mă atace pe mine. E creștinesc acest lucru, Magnifice?

Referitor la cele publicate în foaia ocazională »Catedrala« de prietinel meu Silvestru Moldovan, n'am să răspund nici un cuvânt pentru că el e mai competent ca fost următor al meu la redacția »Tel. Rom.« și în urmă ca funcționar în Alba-Iulia, unde am fost ani de-arândul împreună ca să știe ce scrie și de ce scrie așa și nu altcum. Să binevoiești deci Magnifice să-ți tragi dela el informațiuni și vei ajunge la alt rezultat că eu aș fi scris acele notițe biografice — pe cari el le știe și cunoștea și le putea avea din actele sinodali și din cancelaria conzistorială.

Înainte de încheiere, țin să fac o constatare. Atacul contra mea — este numai o veriga din lanțul atacurilor puse la cale în altă »gazetă« contra celui ce stă mai aproape de mine. La spatele Magnificenții Tale stau oameni de rea credință, stau parasifii aceia, cari sug din două și trei țite cari se îngrășe de decenii pe spatele instituțiilor noastre naționale și bisericești — stau molliile cari se vără și rod la rădăcina trunchiurilor sănătoase, ca să le doboare la pământ și ei să se înalță din bezna întunerecului unde i-a ținut opinia publică.

Va veni vremea, când îi voi demasca și prezentă publicului în toată golăteala lor, cu toate meritele lor, atunci Magnificența Ta vei fi cel dintâi, care Te vei bucura, că ai scăpat din mrejele celor ce au planuri ascunse și vor ca să-și asigure sinecurele pe noi decenii pentru porodițele lor.

Acum în apropierea sf. sărbători »Pe pământ pace între oameni bunăvoire« Magnifice și ca creștini buni să urmăm glasul sf. învățături. Dacă în statul luminat vei lua alte hotăriri mă affii în legitimă apărare.

Nicolae Ivan,
asesor consist.

NOUTĂȚI.

ARAD, 31 Decembrie 1906.

— **Inmormântare.** Ieri după amiază a fost inmormântat mult regretatul profesor T. Ceonța. Au participat toți românii din Arad, precum și numeroși învățatori din provincie. Rămășițele pământești ale decedatului au fost aduse la orele 2 la seminar, în sala cea mare, acum capelă.

Aici s'a servit prohodul de archimandritul Aug. Hamsea, protosincelul R. Ciorgariu, protopopul Beleş, preoții Vesalon și Bodea, diaconii I. Suci, dr. T. Botiș și N. Mihulin.

Archimandritul Hamsea în predica ce a ținut, a arătat meritele ce defunctul a avut ca profesor al apostolilor națiunii.

După-ce cosciugul a fost scos din sală, jos, la trepte spre stradă, profesorul Mihulin în termeni duiosi a vorbit în numele corpului profesoral.

Inmormântarea s'a făcut la cimiterul mare.

Dl. inv. D. Popovici a vorbit la groapă un cuvânt senin și de inimă, în numele învățătorimii înduioșată de pierderea fostului ei președinte.

Cântecile funebre ale corului condus de profesorul Trif Lugojanu, a stors lacrimi. Peste tot, s'a remarcat disciplina elevilor

institului, care a format un cortegiu impozant sub flamură neagră.

La înmormântare P. S. Sa episcopul I. I. Papp a ținut să deie ultimele onoruri profesorului care peste un pătrar de veac a servit cauzei culturale române.

Fie-i memoria binecuvântată.

— **Predicele lui Petru Maior.** Primit la redacție predicele pe sărbători ale lui Petru Maior, editate cu litere latine, sub îngrijirea protopopului dr. Elie Dăianu din Cluj. 80 mare 105 pag. Prețul 1 coroană + 10 porto postal.

Cu această broșură se isprăvesc »Predicele sau învățăturile la toate Duminecele și sărbătorile anului« ale vestilului Petru Maior de Dicio-Sân-Mărtin. Cele pe Dumineci fac 5 broșuri sau volumul I, costă 5 coroane, iar cele pe sărbători, o broșură, volumul al II, și costă 1 coroană. La olaltă legată în pânză și piele costă 7 coroane + 50 porto. Se poate procura dela »Răvașul« Cluj, (Jókai-u. 6.)

Două momente sunt de observat la Predicele lui Petru Maior. Marele latinist în filologie și istorie, are limbajul cel mai popular, românesc în care nu se simte nimic din cutezatele sale teorii latiniste. Și astăzi limba lui se gustă cu aceeași plăcere ca toate scrierile vechi bisericești. Al doilea moment e, că învățatul protopop unit precum nu și-a validat principiile filologice întocmai s'a ferit și de a atinge măcar în Predici chestiuni controversate în cele două biserici românești. El rămâne pretutindenea puternic întemeiat pe fondul sigur și comun al bisericii creștine, așa cât preoții noștri, fără deosebire de confesiune, pot folosi această carte ca cel mai bun sfetnic întru deprinderea oficiului de predicator. Cea-ce le și recomandăm cu toată căldura.

Predicele pe sărbători se deosebesc de celelalte numai prin împrejurarea, altfel favorabilă, că-s cu mult mai scurte. După cum suntem informați în curând vor apărea și predicele la înmormântări, sau Propovedaniile, cari au stors unui necunoscut următoarea observare, însemnată pe o carte veche, în biserica din Tebea: »Petru Maior este vârful filosofilor«.

— **Universitarii români din Pesta** au trimis prin Pompiliu Nistor, președintele societății »Petru Maior«, 75 coroane pentru gimnaziul din Brad.

— **Intru pomenirea unui bun român.** Ni se scrie: — Dl dr. Basiliu Preda, avocat în Câmpeni și soția Sabina născută Andreica, au dăruit 40 coroane fondului »coroanelor eterne« a reun. fem. române din Abrud Abrudsat și jur, în memoria neuitatului lor văr și fin, repausatul dr. Eugen Porea fost medic în Basna.

Pentru acest dar reuniunea își exprimă profunda mulțumită și pe aceasta cale. — Cu deosebită stimă Sabina Borza, cassiera reuniunii. Abrud 26 Decembrie 1906.

— **Pentru țărani.** »Patriotul« din București scrie: Dl Ioan Lahovary, ministru de domeniu a depus Vineri pe biroul Camerei un proiect de lege prin care se ușurează condițiile în cari obștiile sătești pot lua în arendă moșiile dela stat.

Prin acest proiect de lege se prevede că — nici o tovarășe sătească nu poate fi numită »Obște sătească«, dacă nu e compusă din cel puțin 25 locuitori ai aceluiași sat. Ministrul va da preferință ofertele obștilor sătești, chiar dacă ar fi cu 5 la sută mai jos, ca ale celorlalți concurenți.

Garanția provizorie pentru obștiile sătești, cari se vor prezenta la licitație, va fi numai de două treimi din garanția ce se cere celorlalte persoane.

— **»Patria« societatea studenților români din München.** Primit următoarele:

Avem onoarea a vă comunica, că societatea național-culturală a studenților români din München »Patria«, după o neactivitate de doi ani, s'a reorganizat pentru ca să lupte cu puteri înnoite întru interesul scopului seu înalt.

Pentru a reprezenta societatea s'a ales următorul comitet: Președinte: Teodor Gh. Pârjolescu, Dr. iuris, cand. cameral; secretar și bibliotecar: George Coriolan Peștean, stud. electro inginer; cassier: Petru Mocanu, stud. mech. sup.

În comisiunea artistică-literară: Nicolae Maniu (preș.), Radu Culcer, I. Budu și George Coriolan Peștean.

Cu această ocaziune rugăm autorii români să binevoiască a ne trimite câte-un exemplar din

opurile lor pentru sporirea bibliotecii (Hesstrasse 39 b. II. Witte.), cu ajutorul căreia să-și poată societatea mai ușor îndeplini misiunea ei național-culturală între românii, cari studiază departe de patria lor.

— **»Luceafărul«,** revista literară care apare în Sibiu sub direcția d-lor Oct. Goga și Oct. Tăslăuanu, în numărul ei din urmă aduce un admirabil tablou: mamele și copii expozițiunii ce s'a aranjat la 14 Oct. în Apold. Ți-e drag să privești atâtea fețe sănătoase și frumoase, de românce harnice și copii, voinicii de mâne ai neamului românesc. Se publică totdeodată și o amănunțită dare de seamă despre aceea expoziție, născută din ideea discutată întâi de dl Eugen Brote în »Tribuna« și pusă la cale de zelosul V. Tor-dășianu, referent conzistorial etc. în Sibiu.

— **Din Abrud** se scrie, că în 4 Noembrie n. s'a ținut acolo adunarea generală a reuniunii femeilor române din Abrud, Abrudsat și jur. A fost condusă de dna președintă Ana Filip, care a comunicat adunării, că institutul de bani »Auraria« a pus la dispoziția reuniunii suma de 20.000 coroane, pentru edificarea școlii de fete. S'a ctit apoi raportul comitetului și al cassarei, care examinat fiind, a fost aflat în ordine, și s'a votat bugetul anului viitor. Dela membri noi s'a încasat ca taxe suma de 258 coroane. Avera în-treagă a reuniunii face 44.287 cor. 27 fil. Adunarea a fost bine cercetată.

— **În Abrud-sat,** în sala mare a școlii, a fost aranjată în sala de sfântul Nicolae o producțiune declamatorică-muzicală, care a fost foarte succasă. Au fost 6 cântări, 3 declamări și 2 tablouri vii. Cântările au fost executate de corul instruat de doamna Elvira Dr. Pop. Publicul prezent a fost foarte numeros, și a răsplătit a aplauze meritate toate punctele din program. Venitul face 160 coroane, și va fi întrebuințat pentru procurarea de haine pe seama elevelor sărace dela școala din Abrud-sat.

— **Banca »Astra«.** Ni se scrie: În 27 Dec. s'a ținut adunarea generală de constituire a băncii »Astra« în Sasca-montană.

Au fost de față peste 40 de acționari, reprezentând mai bine de jumătate capitalul social.

Adunarea a fost prezidiată de dl adv. Dr. Vasilie Meșter, notar Nicolae Mircea, învățator.

După votarea statutelor au fost aleși: Președinte al societății: Sofronie Avramescu prot. on. Nicolinți, membrii în direcțiune, Vichentie Balea preot Rusova-veche, Carol Bănuțiu comerc. Sasca-montană, Ion Lăpădat comerc. Ciuchici, Ion Măran preot Ciclova-română, Dr. Vasilie Meșter avocat Sasca-montană, Emilian Novacovici învățator Răcășdia, George Sporea comerc. Sasca-mont. și Virgil Țiapu comerc. Iam.

Membrii în comisia de supraveghere: Panu Atragea propr. Vrani, Nicolae Mircea învățator Răcășdia, Nicolae Balmez preot Vrani, Jivan Belca învățator Ciuchici, Sofronie Mica propr. Ciuchici, Teodor Panciovani preot Iertof și Ion Savu propr. not. pens. Iertof.

La amiază cei prezenți au fost oaspeții d-lui adv. Dr. Vasilie Meșter petrecându-și împreună până spre seară, veseli, că le-a succés să întemeieze o nouă cetățuie economică națională.

Coresp.

— **Expulzarea unul român din Basarabia.** O telegramă sosită din Kișinău anunță că în ziua de 12 Decembrie a avut loc o adunare generală a societății culturale a moldovenilor basarabeni.

Unul din membri, anume Sergiu Cujbă, a ținut un important discurs despre țării moldoveni, zicând că e nevoie neapărată ca în Ianuarie să se înființeze o școală românească, care să fie frecventată de țărani.

Propunerea dlui Cujbă, a fost primită de adunare cu o mare majoritate.

Cazul fiind raportat autorităților rusești, a doua zi Sergiu Cujbă, a fost expulzat.

— **Delegați la ancheta învățătorilor** pentru a studia ameliorarea salariilor învățătoresți au fost aleși din partea învățătorimel de pe teritoriul conzistorului aradan următorii: I. Moldovan (Arad), Dimitrie Boar (Chișineu), I. Grofșorean (Șiria), Pavel Dârlea (Ienopolea), Nicolae Boșcaiu (Buteni),

Mihai Vidu (Halmagiu), Dimitrie Popovici (Radna), Aurel Lepa (Lipova), Simion Faur (Belint) Atanasiu Baicu (Timișoara), Iuliu Vuia (B.-Comloș).

Delegații se vor întruni Joi, după Crăciun în Sibiu în sala seminarului »Andreian,« sub conducerea P. C. Sale dr. E. Roșca, director seminarial.

— **Hirotonire.** P. S. Sa episcopul Ioan I. Papp, a hirotonit Duminecă întru preot pe diaconul Miron Ciupa, pentru parochia Drăgănești (Bihor) și întru diacon pe Solomon Iurcoane.

— **Geloși pe limba lor.** Un pumn de slovaci, colonizați încă sub Iosif II, trăiesc în câteva comune, la marginea hotarului de limbă românească: Ciaba, Nădlac, Szarvas, Orosháza etc. Ei și-au știut păstră naționalitatea lor neștirbită, dar mai ales în vremea mai nouă luptă cu îndărătnicie pentru apărarea vieții lor naționale. Căci natural, interesele statului unitar nu-i poate lăsa nici pe dânsii să trăiască în pace, în limba și firea lor, moștenită din părinți. Azi sub un titlu, mâne sub altul li-se cer lucruri în care ei văd și simt primejdia națională ce-i amenință. Zilele trecute, în adunarea presbiteratului bisericii lor evangelic, inspectorul bisericesc *Zsilinszky* Endre, slovac ungrizat, a venit cu propunerea, că d'aci înainte presbiteriatul să admită ca în biserica evangelică din Ciaba să se fie din când în când slujbe și predici și în limba ungrească.

Propunerea a făcut mare agitație în sinul presbiteratului, căci inspectorul și-a pus în joc toată autoritatea și influința pentru ca să-i treacă propunerea și să facă astfel o spărtură în celatea de conservare a bieților slovaci stingheri. S'a născut o discuție pătimașe, în care în deosebi preotul *Carol Linder*, a combătut cu multă vervă națională propunerea inspectorului. Punându-se apoi propunerea la vot, presbiterul a respins cu 61 voturi contra 31, propunerea de a se introduce și limba ungrească în biserica slovacilor.

Votul acesta — care-i onorează pe slovaci — a produs mare însuflețire în rândurile lor.

Cu atât mai rău sunt certați însă de ziarele șoviniste și ovreești, cari îi fac acum trădători și pe slovacii din Ciaba. Mai scârboasă a fost purtarea inspectorului lor, a renegatului *Zsilinszky*, care văzându-se căzut, a declarat, că dânsul »nu poate lua responsabilitatea (!) pentru acest condus antipatriotic« și demisionează.

Atâta rău, pentru slovaci!

— **Intârzieri de trenuri.** Liniiile căilor ferate sunt întroenite cu zăpadă, care se cerne de câteva zile peste țara întreagă. Din pricina aceasta, toate trenurile sosesc cu mari intârzieri. D'aci ne explicăm și multele reclame ce primim dela abonați, cu privire la sosirea neregulată a ziarului. Pe linii principale ca Budapesta-Arad, Joi și Vineri a avut acceleratul intârziere de 4 ore. Ce poate fi atunci pe liniile mai neînsemnate. Se zice de altfel că pricina acestor intârzieri n-ar fi numai aceasta cauza elementară, ci este *greva italiană*, cum se numește un fel de grevă, în care funcționarii, deși lucrează, dar își împlinesc numai literal slujba la care pot fi obligați. Slujbașii dela căile ferate sunt foarte nemulțumiți cu soarta lor dela greva mare care a fost înfrântă.

— **Cei mai renumiți 10 francezi.** Un ziar francez cotidian a cerut dela publicul lui cetitor, să-i dea părerea: care bărbat francez a fost mai renumit? Votarea a durat luni întregi și nu mai acum s'a publicat rezultatul, din mai multe privințe care e foarte surprinzător. E îmbucurător, că în locul prim n'a ajuns vre'un erou renumit sau vre'un politician, ci un savant, căruia lumea are mult să-i mulțumească. Acesta e Pasteur, pe care 1.338.425 de inși l-au aflat de cel mai mare francez. În locul al doilea vine Victor Hugo, care de asemenea a primit peste un milion de voturi. Numai în locul al treilea urmează un bărbat de stat, politician de frunte, Gambetta, iar în locul al patrulea a ajuns Napoleon I. După el urmează Thiers, primul-prezident al republicei. Cei înșirați până aici au intrunit fiește-care peste un milion de voturi. În al șaselea loc urmează Carnot, renumitul comandant al revoluției. Intre ceilalți patru din urmă, trei sunt savanți, iar unul scriitor. Acestea sunt: Curie, inventatorul radiului, Alex. Duma bătrânul, dr.

Roix, conducătorul de prezent al institutului Pasteur și în sfârșit procurorul Parmentier, care a introdus cartofii în Franța.

— **Atentat.** Controlorul instituțiilor de petrol, Baranwof, din Varșovia, a fost atacat Vineri de mai mulți indivizi în locuința sa și a fost omorât.

— **Uciagașă a o mie de copii.** Vestea înspăimântătoare, ce ne sosește din Paris, arată în adevărata ei lumină, societatea fără credință și Dumnezeu.

Fără-de-legile și păcatele strigătoare la cer din aceia Sodomă modernă umple de groază inimile și sufletele oamenilor cinstiți...

În zilele trecute banca fraților Sunod a ridicat acuză contra oficiantului Leon de Ro, care afirmative a furat hârtie de valoare în preț de șesprezece mii franci. S'a făcut perchiziție la locuința respectivului, dar nu s'a găsit urmă, c'ar fi furat banii. S'au descoperit însă lucruri cu mult mai senzaționale, decât ni se pare un furt, ce de altfel azi e la ordinea zilei. În un pat zăcea bolnavă o tânără femeie, care a mărturisit următoarele:

— Sunt prietena lui Leon de Ro. În timpul din urmă am simțit roadele prieteniei noastre! Și el m'a îndreptat la femeia Chartier, ca ea să-mi vie în ajutor. N'am putut scăpa de momentul în care o femeie se numește mamă. Atunci a venit la mine moașa Chartier cu o bonnă de-a ei și fără nici o durere, nici frică și nici o muștrare de conștiință mi-a găuit copilașul și l-a aruncat în foc zicând să nu mă întristez, căci pentru copil e mai bine să moară acum, când e inconștient, decât să ajungă cu zile în aceasta viață a durerilor.

După aceasta mărturisire poliția s'a dus la locuința moașei Chartier, unde a găsit mai multe medicamente, cu cari stârpiea viața micilor copilași nevinovați pentru păcătoșenia și ușurătatea rușinoasă a mamelor lor.

Bonna Maria Bruneau a mărturisit, că de doi ani stă în serviciul moașei și în acest timp a fost ucigătoare a două sute de suflete.

Chartier e însă moașă de zece ani, deci în decursul acesta a omorât peste o mie de copii. Acestea două femei au fost la moment deținute.

Intre femeile cari au avut afaceri cu aceasta Chartier sunt nenumărate dame, din »înalta« societate franceză.

— **Săpun de vioarea de Parma.** Sub aceasta numire de câți-va ani e în circulație un nou săpun folositor. Cine nu iubeste mirosul de vioare? Și dacă știm, că acest săpun plăcut face fața fină, dacă știm, că în astfel de calitate și pe lângă așa preț în străinătate nu putem căpăta atare săpun, atunci putem aștepta, ca publicul mare să nu întrebuițeze acest săpun, numai ca să-i tindă mână de ajutor pregătitorului, ci în interesul său propriu. O bucată 80 fil. 3 bucăți 2 cor. 20 fil. Pregătește: Szabó Béla fabricant de săpun de toaletă. Miskolcz. Se poate căpăta în Arad în drugheria lui Vojtek și Weisz, Lugos în farmacia lui Fischer János, Timișoara în prăvălia lui Wisemayr Ferencz.

— **Mare expoziție de Crăciun** în piața Andrassy din Arad, n-rul 20, la juvaerghiul *Weinberger* Ferencz.

Cine voiește să surprindă la Crăciun pe iubiții sei cu obiecte prețioase, acela să se adreseze către susnumitul, căci acolo se găsesc tot felul de juvaericale fine, bune, oroloage de aur și argint pentru bărbați și femei. Se poate face schimb de juvaericale învechite sau se cumpără pe lângă prețuri ridicate. Serviciu prompt și bun. Telefon 439. Cel mai vechiu și primul atelier de dregere de juvaericale.

— **Kerpel Izso** librar cu bun renume din Arad recomandă pentru sărbătorile de Crăciun împodobiri admirabile pentru pomul de Crăciun, lumini cu raze scilpicioase ca stelele, cărți de rugăciune în românește, cele mai moderne ilustrate și hârtie de epistole.

Pregătește bilete de vizită frumoase și ieftine. Telefon Nr. 385.

— **Anunț.** Prima moară de vapor din Giula, care împreună cu brutăria de pâne de casă, din Arad s'a câștigat încrederea și spriginul publicului din Arad, atât brutăria de pâne din Arad cât și cele din Ciaba, Giula și-a provăzut-o în mod corespunzător cerințelor moderne deci de ce m înainte va putea să aducă în circulație pâne și mai

bună și mai ieftină. Prețurile de program sunt următoarele. Una pâne albă 20 fil. Una pâne neagră 18 fil., pâne de săcără 16 fil.

Ca să putem vinde însă pâinea în prețuri ieftine cerea spriginul onoratului public, convins deja despre renunțarea brutăriei noastre, cu pâne gustoasă și sănătoasă. Cu deosebită stimă *Első Gyulai gőzmalom házikenyér stöde.*

Se vinde: I. Piața Tököly, în colțul străzii Foray. Nr. telefonului 243. II. Brutărie strada Ujterem 3. Telefon 277.

— **Wolf J.**, pantofar de ghete femeiești și bărbătești Arad, strada Weitzer (palatul min orțiilor)

— **Nu mor porcii** nici nu se îmbolnăvesc dacă se întru trebuiează pravul pregătit de farmacistul Kun István din Hajduszovát. De aceea se nu pregete nime a cumpăra acest prav. Mai pe larg între inserate.

Poșta Administrației.

G. B. Deliblata. Clișeul l'a făcut mașinistul nostru din hârtie groasă. Clișeie se pot comanda la Herbst Samu, Budapest, VII., Miksa u. 8 și la Kurcz L. és Tsa Budapest, VIII., Szentkirályi u. 13.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta

Cota oficială pe ziua de 30 Decembrie.

INCHEEREA la 12 ORE :

Grâu pe Aprilie 1907 (100—kilg.)	7.43—7.44
Secară pe 1907	6.58—6.59
Orz pe 1907	7.48—7.49
Cucuruz pe 1907	5.13—5.14

INCHEEREA la 5 ORE :

Grâu pe Aprilie 1907	7.43—7.44
Secară pe Aprilie 1907	6.58—6.59
Orz pe 1907	7.46—7.47
Cucuruz pe 1907	5.13—5.14

Redactor responsabil Sever Bocu.
Editor-proprietar George Nichin.

Deosebire mare

este într'o casă unde copiii în loc să fie bolnavicioși, slăbuți și iritabili, sunt sănătoși și vioși. Mijlocul cel mai bun de a fi și rămânea copiii sănătoși, este *Emulsiunea lui Scott din untură de pește cu Hypophosphiti* de var și natron. Preparat care ajută foarte mult la dezvoltarea și întărirea sănătății copiilor. Emulsiunea lui Scott are gust bun și dulce, e ușor de luat și de mistuit, există apetitul, regulează întreg sistemul de mișcare, de aceea superioară unturii de pește obicuite.

Semnul, că *Emulsiunea lui Scott* veritabilă este breveta: »un om, care poartă în spate o știucă mare».

Cu provocare la foaia aceasta și trimițându-se 75 fileri taxă de timbru trimite franco un model.

Dr. BUDAI EMIL, »Városi Gyógyszertár«
BUDAPEST, IV. Váci utca 34—50.

Prețul unui flacon original G. 2.50

Se află în fie-careapotecă.

A apărut și se află de vânzare la administrația »Tribunei»

Românii din Bosnia și Hertegovina în trecut și prezent.

Comunicări făcute »Academiei Române» în ședința din Octombrie 1904. Adăugate și întregite de Isidor Ieșu

Se poate căpăta cu prețul de 1 Cor. 50 fil. Plus 10 fileri porto.

A apărut și se află de vânzare la administrația »Tribunei»:

Chestiunea de naționalitate

De Br. Eötvös József,
tradusă de Sever Bocu.

Prețul 2 coroane plus. 10 fileri porto

Am onoare a aduce la cunoștința P. T. public, că am cumpărat

negustoria de ghete

din loc Strada Forray a lui Végh Gyula, care o voi conduce eu insumi.

Timpul mai îndelungat petrecut în bransa aceasta mă face să cred, că voi servi P. T. public atât în lucrări nouă, cât și în reparaturi foarte bune și cu prețuri moderate.

Recomandându-mă atenției P. T. public, așteptând comanda prețioasă sunt cu deplin respect

H A I S E R G Y Ö R G Y

pantofar

A R A D, Forray-utca.

ZIKMUND & COMP.

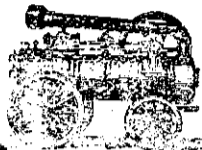
Fabrică de mașini și turnătorie de fier — în UJVIDEK

Recomandă tot felul de mașini de economie, dar mai ales mașinile sale brevetate, premiate la cele mai multe expoziții:

de semănat sistem „COLUMBUS-DRILL“
și motoarele sale cu gaz, petrolu și benzin.

Recomandă mașinile sale

de trecut cu benzin și aburi, pluguri și tot felul de mașini agricole mari și mici.

Aranjament de mori după sistemul cel mai nou.

Trimitem preț-curente ilustrate gratis și franco.

Mare asortiment de Cadouri de Crăciun

la firma

≡ GEBHART TESTVÉREK ≡

ARAD, Piața Andrásy Nr. 4 (lângă hotelul „Trei Crai“)

Obiecte culorate și ieftine pentru ceai, mâncare și cafea.

Argint de Alpaca și China și tacâmuri de Alpaca.

Obiecte de înfrumșetare și trebuincioase.

Lingurițe de nichel pentru ceai și cafea, tigăi pentru lapte, farfurii și vase pentru carne.

Noutate!!

Noutate!!

Marfă de sticlă și de împodobire.

Mare asortiment de rămi foarte frumoase.

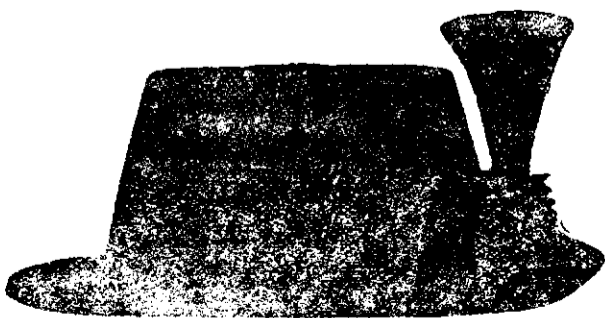
Prețuri extravagante de ieftine. — Serviciu prompt și bun.

Intemeiat la 1860.

MUNZI. ARAD.

prăvălie de modă

Telefon 213.

Cu prilejiul sărbătorilor de Crăciun atrag atențiunea onoratului public asupra galantarelor mele, care sunt continuu pline cu cele mai variate și mai moderne

≡ pălării cu gust. ≡

Cel mai mare asortiment de

≡ Crăvăți. ≡

In privința prețurilor emitez cu ori și cine.

Cel mai mare galoniar de mobile și podoabe femeiești din țară.

INDUSTRIA NAȚIONALĂ

Fabrică de fireturi de mobile, galoane,

crepuri, crețuri, fireturi de perdele și draperii, ciucuri, tivituri de covoare, nasturi de plapomă, rose, rețele de pat, galoane și ciucuri pentru care funebre:

FRANKEL JAKAB
SZEGED

STABILIMENTUL DE INDUSTRIE: IPAR-UTCZA 1.

SERVICIU REPEDE, PROMT ȘI IEFTIN!

Să sprijinim industria națională!

Avis!

Avem onoare a cunoștința onoratul public, precum și pre stimații noștri clienți, că din cauza ridicării chiriei prea mare de prăvălie

dela 1 August

am fost siliți a ne strămuta prăvălia noastră **din Andrássy-tér 22**

în Szabadság-tér nr. 14

„LA CIZMA ROȘIE“

(lângă fostul PORTER).

Având în vedere și mai departe a servi onoratul public cu marfă bună și prețuri moderate, rog totodată a lua la cunoștință strămutarea prăvăliei și a ne da și mai de parte sprijinul D-Voastre

Cu stimă:

Iustin Olariu,
conducătorul Societății Călțunarilor
Aradi Cipészek Termelő Szövetkezete.

TELEFON 238.

TELEFON 238

Paltoane pentru dame după moda cea mai nouă

Cojoace pentru femei

Paltoane pentru fete

în prețuri foarte scăzute.

Radó Gyula,

MAGAZIN de HAINE pentru FEME

vis-à-vis cu biserica Minorităților.

Colorator de sticlă

MAYBÖHM KÁROLY

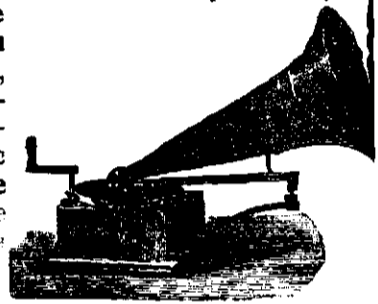
Budapest, VI., Országbiró-u. 33.

Primește spre efectuare lucrări artistice. — Mustre trimit gratis și franco. La dorință călătoresc și la fața locului pe spesele mele.

Nici la o familie nu-i iertat

să lipsească gramofonul!

Prețuri foarte ieftine! Phonograful lui Edison dela 5 fl. în sus. Gramofon cu plăci dela 9 fl. în sus. Automate pentru ospătar dela 35 fl. în sus. Suluri plăci duble mare asortiment. Noutăți Gramophon suruitor! Ilustrate cu cântece și note, bucata 20 cr. Catalog ilustrat despre Phonograph, Gramophon și Automate se trimite gratuit și cu titlu de timbru. Primesc tot felul de plăci întrebuințate sau le schimb după plac. Ce mai ieftin izvor de ajustare pe acest teren în întreaga Ungaria

Tóth József,

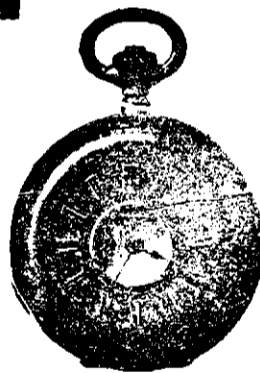
comerciant de gramophone
Szeged, str. Könyök nr. 3.

Correspondență în orice limbă
Nouii plăci românești!

Puțin venit, mare circulație!

Nu este un cadou mai frumos decât un gramofon.

CELE MAI BUNE OROLOAGE

cele mai solide și cele mai după mod. **juvaericele** atât pe bani gata cât

IN RATE

pe lângă chezașie de 10 ani și prețuri ieftine
liferează cea mai bună prăvălie în această
privință în întreaga Ungaria:

Brauswetter János
orologier — Szeged.

Se trimite CATALOGE cu 2000 chipuri în cinste și gratuit

Correspondențele să se facă în cât se poate
în limba maghiară, germană sau franceză.